

Popis předmětu

Zkratka předmětu:	KRM/RSK	Strana:	1 / 3
Název předmětu:	Rurální sociologie a krajina		
Akademický rok:	2019/2020	Tisknuto:	30.12.2019 00:40

Pracoviště / Zkratka	KRM / RSK			Akademický rok	2019/2020
Název	Rurální sociologie a krajina			Způsob zakončení	Zkouška
Akreditováno/Kredity	Ano, 5 Kred.			Forma zakončení	Kombinovaná
Rozsah hodin	Přednáška 2 [HOD/TYD] Cvičení 1 [HOD/TYD]			Zápočet před zkouškou	ANO
Obs/max	Statut A	Statut B	Statut C	Počítán do průměru	ANO
Letní semestr	0 / -	0 / -	0 / -	Min. (B+C) studentů	nestanoveno
Zimní semestr	0 / 0	0 / 0	0 / 0	Opakovaný zápis	NE
Rozvrh	Ano			Vyučovaný semestr	Zimní semestr
Vyučovací jazyk				Počet dnů praxe	0
Volně zapisovatelný předmět	Ano			Hodn. stup. zp. před zk.	S\N
Hodnotící stupnice	1 1,5 2 2,5 3 4				
Hod. v komb. formě studia					
Automat. uzn. záp. před zk.	Ne				
Periodicita					
Nahrazovaný předmět	KSR/RSK				
Vyloučené předměty	Nejsou definovány				
Podmiňující předměty	Nejsou definovány				
Předměty informativně doporučené	Nejsou definovány				
Předměty, které předmět podmiňuje	Nejsou definovány				

Cíle předmětu (anotace):

Předmět "Rurální sociologie a krajina" seznamuje posluchače s různými aspekty vztahu člověka a přírody s důrazem na proměny krajiny a sociologické zkoumání životního prostředí. Předmět volně navazuje na předmět "Rurální sociologie", prohlubuje některé vybrané okruhy a doplňuje je o obecnější témata vztahu člověka a životního prostředí, tak jak je chápe kulturní ekologie nebo rurálně sociologická tradice v USA, např. o globální environmentální problémy, koncepce ekologické a uhlíkové stopy, problematiku produkce a spotřeby potravin nebo těžby nerostných zdrojů. V rámci přednášek a cvičení jsou studenti také seznamováni s obecnými problémy metodologie společenských věd a výzkumných projektů, jejichž přípravu si studenti vyzkouší v praxi.

Požadavky na studenta

Požadavky k zápočtu:

Studenti ve skupinách připraví návrh výzkumného projektu na předem dohodnuté téma, který na konci semestru představí formou Powerpointové prezentace (a stručného textu) a budou o něm diskutovat.

Povolené jsou dvě absence na cvičeních bez omluvy.

Zápočty budou udělovány nejdříve 14 dnů před koncem semestru v souladu s opatřením děkana č. 124/2017 článek 15.

Požadavky ke zkoušce:

Studenti individuálně zpracují seminární práci o rozsahu 5-6 stran na předem domluvené téma související s obsahem předmětu. Součástí semestrální práce je i rozbor práce se zkoušejícím. K úspěšnému složení zkoušky se předpokládá také aktivní účast na cvičeních.

Zkoušky budou vypsány 3 týdny před začátkem zkouškového období v souladu s opatřením děkana č. 124/2017 článek 15.

Obsah

Tématické okruhy:

1. Teoretické společenskovední přístupy ke vztahu člověka a životního prostředí
2. Rurální tradice v evropských a českých zemích, vzestup a pád rurální kultury
3. Historický vývoj a současné proměny české krajiny

4. Krajina jako kulturní a umělecký koncept
5. Vybrané lokální environmentální problémy
6. Změny klimatu jako přírodní a společenský problém
7. Uhlíková a ekologická stopa
8. Společenské a environmentální souvislosti globalizace
9. Koncept udržitelného rozvoje
10. Produkce a spotřeba potravin v ČR
11. Metodologie společenskovedního výzkumu a příprava projektů

Cvičení:

Diskuze nad přednášenými tématy, praktická příprava projektů, diskuze nad tématy seminárních prací, interaktivní způsob výuky některých témat (např. uhlíková a ekologická stopa) apod.

Předpoklady - další informace k podmíněnosti studia předmětu

Základní znalost AJ.

Získané způsobilosti

Studenti získají základní znalosti o vývoji kulturní krajiny, současném stavu rurální tradice a vybraných problémech životního prostředí. Absolventi kurzu by měli být schopni nahlížet na problémy z různých úhlů pohledu a vytvořit si svůj vlastní názor. Studenti se také naučí základním dovednostem pro přípravu vědeckých projektů: formulování otázek, zdůvodnění výzkumu, prezentace záměru nebo kritické zhodnocení jiných výzkumných záměrů. Tyto zkušenosti uplatní při práci na diplomových pracích a případné SVOČ činnosti.

Studijní opory

Garanti a vyučující

- **Garanti:** doc. PhDr. Miloslav Lapka, CSc.
- **Přednášející:** doc. PhDr. Miloslav Lapka, CSc., PhDr. Jan Vávra, Ph.D.
- **Cvičící:** doc. PhDr. Miloslav Lapka, CSc., PhDr. Jan Vávra, Ph.D.

Literatura

- **Základní:** HÁJEK, Pavel. *Jde pevně kupředu naše zem. Krajina českých zemí v období socialismu 1948-1989.* Praha: Malá Skála, 2008. ISBN 978-80-86776-07-1.
- **Základní:** SÁDLO, Jiří. *Krajina a revoluce.* Praha: Malá Skála, 2005. ISBN 80-86776-02-6.
- **Základní:** LOW, Jiří a Igor MÍCHAL. *Krajinný ráz.* Kostelec nad Černými lesy: Lesnická práce., 2003. ISBN 8086386279.
- **Základní:** CÍLEK, V. *Krajiny vnitřní a vnější.* Dokořán, Praha, 2005. ISBN 80-7363-042-7.
- **Základní:** LAPKA, M., SOKOLÍČKOVÁ, Z. a Jan VÁVRA. *Pět tezí současné kulturní ekologie. Acta Inversitatis Carolinae - Philosophica et Historica 1/2008 - Studia Sociologica XVI - Naše společná přítomnost I: 9-22.* Praha: Karolinum, 2008.
- **Základní:** BRAD, E., MOORE, D., GOLDFINGER, S., OURSLER, A., REED, A. AND M. WACKERNAGEL. *The Ecological Footprint Atlas 2010.* Oakland: Global Footprint Network, 2010.
- **Základní:** LAPKA, M. *Úvod do sociologie krajiny.* Nakladatelství Karolinum, Praha, 2008. ISBN 978-80-246-1595-0.
- **Základní:** BLAŽEK, Bohuslav. *Venkov, města média.* Praha: Slon, 1998. ISBN 80-85850-59-1.
- **Doporučená:** LAPKA M., SOKOLÍČKOVÁ Zdenka a Jan VÁVRA. *Cultural ecology: Contemporary understanding of the relationship between humans and the environment.* Journal of Landscape Ecology, 2012.
- **Doporučená:** DLOUHÝ, J., DLOUHÁ, Jana a Václav MEZŘICKÝ. *Globalizace a globální problémy.* Praha: Univerzita Karlova, 2006. ISBN 80-87076-01-X.
- **Doporučená:** DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost.* Praha: Karolinum, 2004. ISBN 978-80-246-0139-7.
- **Doporučená:** ORTOVÁ, Jitka. *Kapitoly z kulturní ekologie.* Praha: Karolinum, 1999. ISBN 8071848727.
- **Doporučená:** SÁDLO, Jiří. *Krajina jako interpretovaný text.* Vesmír 77: 96-98.
- **Doporučená:** CÍLEK, Václav. *Makom. Kniha míst.* Praha: Dokořán, 2004. ISBN 80-86569-91-8.
- **Doporučená:** LAPKA, Miloslav a Jan VÁVRA. *Měníci se společnost?.* Praha: FF UK, 2012. ISBN 9788073084424.

- **Doporučená:** BAUMAN, Zikmund. *Myslet sociologicky (netradiční uvedení do sociologie)*. Praha: Slon, 1997. ISBN 80-85850-90-7.
- **Doporučená:** LIBROVÁ, Hana a Hana LIBROVÁ. *Pestrí a zelení. Kapitoly o dobrovolné skromnosti*. Brno: Veronica. ISBN 8085368199.
- **Doporučená:** MOLDAN, Bedřich. *Podmaněná planeta*. Praha: Karolinum, 2009. ISBN 978-80-246-1580-6.
- **Doporučená:** STRIBRAL, Karel. *Proč je příroda krásná*. Praha: Dokořán, 2005. ISBN 80-7363-008-7.
- **Doporučená:** SPURNÝ, Matěj. *Proměny sudetské krajiny*. Nakladatelství Českého lesa, 2006. ISBN 80-86125-75-0.
- **Doporučená:** MIKO, Ladislav a Michal HOŠEK. *Příroda a krajina České republiky - Zpráva o stavu 2009*. Praha: AOPK, 2009. ISBN 978-80-87051-70-2.
- **Doporučená:** LAPKA Miloslav a Miroslav GOTTLIEB. *Rolník a krajina. Kapitoly ze života soukromých rolníků*. Praha: Slon, 2000. ISBN 80-85850-83-4.
- **Doporučená:** PETRÁŇOVÁ, Lidie a Josef PETRÁŇ. *Rolník v evropské tradiční kultuře*. Praha: Set out, 2000. ISBN 8086277089.
- **Doporučená:** VÁVRA, Jan, LAPKA, Miloslav a Eva CUDLÍNOVÁ. *Uhlíková stopa jihočeských venkovských a městských domácností*. Praha: FF UK, 2012. ISBN 9788073084424.
- **Doporučená:** LAPKA, M., CUDLÍNOVÁ, E. *Úvod do krajinné ekologie pro rozvoj venkova*. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Ekonomická fakulta, 2008. ISBN 978-80-7394-077-5.
- **Doporučená:** LIBROVÁ, Hana. *Vlažní a váhavi (Kapitoly o ekologickém luxusu)*. Brno: Doplněk, 2003. ISBN 80-7239-149-6.

Časová náročnost

Všechny formy studia

Aktivita	Časová náročnost aktivity [h]
Domácí příprava na výuku	28
Příprava na zápočet	28
Exkurze	14
Příprava na zkoušku	28
Účast na výuce	31.5
Semestrální práce	16
Celkem:	145.5

Vyučovací metody

Dialogická (diskuze, rozhovor, brainstorming)
Práce s textem (učebnicí, knihou)
Pozorování

Hodnotící metody

Ústní zkouška
Analýza výkonů studenta

Předmět je zařazen do studijních programů:

Studijní program	Typ stud.	Forma	Obor	Etapa	V.st.pl.	Rok	Blok	Statut	D.roč.	D.sem.
Ekonomika a management	Navazující	Prezenční	Strukturální politika EU a rozvoj venkova	1	3	2019	Blok B: předměty studijního zaměření povinně volitelné	B	2	ZS